

ה'תש"ח      ה'תש"ח

23 באפריל 1941. עתון לאינפורמציה פנימית ולבטוי החברים. כ"ו ניסן תש"א.

! 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

הצורה הקלה והנעימה ביותר למרסום ידיעות ומודעות הוא העתון, ולכן גם הקבוצות שלנו נוהגות להוציא מדי פעם ופעם עתון לשם אינפורמציה פנימית. אצלנו מקבלת החוברת הזאת עוד חשיבות מיוחדת כי חברינו מפורזים במקומות שונים וקשה לקיים קשרים בינינו על ידי כתיבת מכתבים, מטעם זה החלטנו גם להוציא את הגליון הראשון כבר כעת, על אף שמטעמים טכניים ובגלל הזמן המועט העומד לרשותנו לא הספקנו עדיין להכינו כראוי. אנו חושבים להוציא מדי חודש לחודש גליון אחד לאור ונקווה שהוא יופיע בצורה יותר מורחבת ובהשתתפותם של כל חברי קבוצתנו.

עתוננו יהיה מורכב מ-3 חלקים עיקריים:

בחלק הראשון יפורסמו כל העניינים הרשמיים כגון "מחוז יומן המזכירות" הבעיות שעמדו לדיון וההחלטות שהוחלטו (מכל המקומות), דין וחשבון על המצב הכלכלי.

בחלק השני נודיע על מצב חברינו בקקומות השונים, על סדורם ופעולתם. החלק השלישי, החלק העיוני, יכלול מאמרים שנכתבו על ידי חברינו שבהם הם נוקטים עמדה לבעיות שונות שנתעוררו אצלנו, או שמספלים בשאלות שונות המענינות את החברים.

אנחנו מקוים שהעתון הזה יתן לכל החברים את האפשרות להוודע על המתרחש  
אצלנו, ומאידך שישתמש בו כדי להביע את מחשבותיו ואת השקפותיו. כדי שהעתון יוכל  
לקיים את תפקידיו דרושה השתתפות פעילה מצד כל החברים ועל כל חבר וחבר מוטלת החובה  
לסייע לפי כוחו בהוצאתו לאור.

1997

**אלה שמות חברי קבוצתנו והמקומות שבהם הם נמצאים כעת:**

מסדץ (קרית שמואל)

- |                   |                    |                   |
|-------------------|--------------------|-------------------|
| 1. מנחם לייטנר    | 10. צבי שאוביץ     | 21. טובה פרידמן   |
| 2. משה ריס        | 12. יוסף ורזליק    | 22. שרה צ'לר      |
| 3. יהושע וילשנסקי | 13. מנחם הורן      | 23. צלה אדלר      |
| 4. חיים שמרלינג   | 14. מנחם קנר       | 24. שושנה הויזמן  |
| 5. צבי ריינמן     | 15. בן ציון פויליץ |                   |
| 6. זאב גלברד      | 16. רחל וינשטוק    | <u>כפר חסידים</u> |
| 7. רפאל בייפוט    | 17. רות מהל        | 25. יעקב בק       |
| 8. שלמה סובלסקי   | 18. רות וסרמן      | 26. יעקב קהן      |
| 9. שלמה ברי       | 19. רבקה אנבל      | 27. מנחם דויטש    |
| 10. משה בוכהלטר   | 20. חנה חנלס       |                   |

|                            |                    |
|----------------------------|--------------------|
| <u>ערידה</u>               | 28. מיכאל לבינסקי  |
| 42. חוה זיזמן              | 29. עזריאל בר      |
| 43. לאה ולק                | 30. מאיר בונדי     |
|                            | 31. מנחם איזנטל    |
| <u>כפר עשה</u>             | <u>רמת השומרון</u> |
| 48. חוה שינהוף             | 32. מרדכי לדרברגר  |
| <u>בתי צעירות</u>          | 33. אהרן סקורניק   |
| 45. אלישבע זכס             | 34. גוספל הויזמן   |
| 46. שושנה פרייזלין         | 35. דוידה פריברג   |
| 47. צפורה ברג              | 36. לאה דוידוביץ   |
|                            | 37. שושנה          |
| <u>שדה יעקב</u>            | <u>רודנס</u>       |
| 48. שמואל ליטנר            | 38. אפרים רוטנברג  |
| <u>יקנעם</u>               | 39. שולמית ריס     |
| 49. ביאנקא הירש            | 40. בלהה יניאק     |
|                            | 41. רחל גינסברג    |
| <u>ירושלים (השתלמות)</u>   |                    |
| 50. בנימין אדלר            |                    |
| 51. יוסף גרינולד           |                    |
| <u>כפר הרואה (השתלמות)</u> |                    |
| 52. יהושע פינק             |                    |
| 53. שמואל סלומון           |                    |

מאזן של חודש מרץ :

| לא"י                      | הוצאות :                                 |
|---------------------------|------------------------------------------|
| 12.530 לא"י <u>הכנסות</u> | 5.539 כלכלה (89 ימי כלכלה, 51 מא"י ליום) |
| 12.352 " <u>הוצאות</u>    | 0.400 הנחלה                              |
|                           | -0.350 כביסה                             |
| -178 לא"י                 | -0.110 החזקת חדרים צבוריים               |
|                           | -0.850 שכר דירה                          |
|                           | 2.660 קופת חולים                         |
| 40 ימי עבודה חוץ          | 2.443 סדורים והוצאות כלליות              |
| 15 ימי שרות               | 12.352 סה"כ הוצאות                       |

סך 20.4 - 14: ימי שרות - 41 עבודת חוץ - 185 & חוסר עבודה - 10  
חולים וחופש - 10

את המאזן השלם של חודש אפריל נפרסם בגיליון הבא.

משה ר.

סקירה כללית על פלוגת המפרץ

קשה עכשיו ובמקום זה לסקור על כל הדברים שהתרחשו אצלנו מזמן היוותנו כאן. לכן אסתפק כאן לסכם את המצב הנוכחי ואת הסדורים השונים בקשר עם התחלת המחנה העצמאי.

כיוצא מהדו"ח הכלכלי השתפר מצב העבודה בזמן האחרון. אחרי התחלה די קשה (סבלנו מחוסר עבודה) הצלחנו לחכנים מספר נכר של חברים למקומות עבודה קבועים. גם הבחורות הנמצאות כאן הסתדרו עתה יפה, אולם הסיכויים בשביל יתר הבחורות אינם כה טובים כמו בשביל בחורות.

אחרי שהסתדרנו במדת מה נגשנו גם לסדור הפעולות התרבותיות. הצלחנו למצוא אנשים שהם מוכנים ומוכשרים לתת לנו שעורים במקצועות שונים ולכן יכלנו לעבד תכנית רב-גונית שבדאי תספק את כל החברים. התכנית שנקבעה היא: (הפעולות האלו הסתדרו במשך השבוע האחרון ובשבוע הזה):

|                             |   |   |   |
|-----------------------------|---|---|---|
| שעור אחד לשבוע בתנ"ך (הושע) |   |   |   |
| " " " בספרות עברית          | " | " | " |
| " " " באנגלית               | " | " | " |
| " " " בחיטוריה כללית        | " | " | " |
| שני שעורים בשבוע בגמרא      |   |   |   |

קיימת האפשרות להרחיב את מסגרת השעורים, אבל על זה נדון אחרי שכל החברים יהיו כאן.

באופן יחסי משתתפים רק מספר קטן של חברים בשעורים וישנם גם חברים שלא מוכנים להשתתף בשום פעולה תרבותית. אנחנו ממשיכים בפרק היומי של בני-עקיבא אבל עדיין לא הצלחנו לשחק את כל החברים ולקיימו באופן מסודר.

יש לנו מספר גדול של מינויים בספריית קרית חיים וכל חבר יוכל למצוא את הספרים שהוא מעוניין בהם.

דבר מסוכן ולא נכון הוא לדון כבר אחרי זמן מה קצר שאנו נמצאים פה על המצב החברתי ולהסיק מסקנות מרחיקות לכת. אף אחד לא יכחיש שמציגת שתי הקבוצות עדיין לא הצליחה ושישנם קשיים מרובים למזור ובכל זאת אני משוכנע שנצליח לאחר את הקבוצה באופן הרצוי ביותר. יש דברים שכדאי והכרחי לבררם מיד ולא להשאיר אותם לזמן יותר מאוחר, ויש דברים שהתפתחות הזמן היא שמקרב לפתרון הסופי. גם אצלנו קיימים אותם הדברים ווסבורני שהזמן הוא יקדם אותנו במובן זה מאוד. סוף סוף הרי אנחנו מתחילים עם בניין של קבוצה חדשה ואיפה קרה שמסגרת חברתית ואופיה של חברה התגבשו במשך חודש ימים? אנו נצטרך ללכת ישר בדרך המותנית לפנינו ולהשתדל להסביר לכל אחד מה אנו רוצים ושגם הוא מצדו ימלא את הדברים שדורשים ממנו. זאת לדעתה האפשרות הרצויה ביותר ואם יהיה רצון טוב משני הצדדים נוכל להתגבר על הקשיים המפריעים לנו כעת.

#### אספת חברים - בכ"ה בניסן במפרץ

1. המזכירות מטרה את הצעותיה בקשר עם הכנוס שיחקקים בשבת פרשת "אמר". התכנית המוצעת היא:

ערב שבת - מסיבה וקביעת שם.

שבת - (א) דו"ח כללי

(ב) מעמדנו החברתי

(ג) קביעת המוסדות: מזכירות, ועדה עבודה, ועדת חברים, ועדת תרבות, ועדה הלבשה, חצרן, גבאי, מנהלת מטבח ומחסן, אחראי בשביל הקבוצה בכפר חסידים.

(ד) מחסן, קפה

(ה) ברור האם החלטת החברה יכולה לחייב חבר לקבל עליו תפקיד

(ו) שתוף פעולה עם קבוצת "אמונים".

מוצאי שבת - דו"ח כלכלי, בחירות.

סדור תכנית לכנוס: מנחם ליסנר. הכנת המסיבה: ועדת התרבות עם אברהם י.

2. הוחלט ששני חברים יקבלו מנוי אחד בספריית קרית חיים.

3. המזכירות תברר עוצ עם הבחורות הכאות בחשבון בשביל ההשתלמות בחל-אביב את עמדתן בקשר עם זה.

4. המזכירות תחן בכל שבוע דו"ח בכתב על פעולותיה.

5. לכנוס הוזמנו כאורחים דוד אנטרי והמדריכים של 2 הקבוצות.

#### ש ו נ ו ת

כל החברים שיש להם הצעות בנוגע לסדר היום של הכנוס מתבקשים להגיש אותן

בהקדם האפשרי. הצעות (שמות) בשביל המוסדות מחקבלות עד יום החמישי בערב לפני הכנס.

דאגה גדולה מטרידה אותנו עוד אין לנו שם הקבוצה כבר קיימת ולא יודעים איך לקרוא לה. החברים מתבקשים להגיש הצעות עד לכנס, כדי שנוכל להציע אותן בשיחה. שמות שהוצעו עד כה: "אורים", "יתדות", "הוטר", "גבעולים".

ב-1 למאי נכנס לביתנו החדש בקרית שמואל. הבית ישמש חדר אוכל, מטבח ומחסן ויהיו גם 2 חדרי לינה. נוסף לכך נבנו בשני אהלים ובכמה חדרים בבית של קבוצת אמונים.

כח העזר אנחנו יצחק מטירת צבי הגיע כבר. בשבוע הראשון של מחנו העזר רוס אנטרי בסדור המחסן. מרים שטראוס (טירת צבי) עזרה בקביעת הרשימה לקניית כלים בשביל סדור ראשון.

קבלנו כבר סכום של 10 לא"י לסדור ראשון וגם שק מאת הקבוץ הדתי על 25 לא"י. הסכום הדרוש לסדור ראשון הוא 85 לא"י. כעת הגשנו טופסים להשגת הכסף של קרן הנוצר.

שלמה ס.

\*\*\*

## ר ש מ י ס ר א ש ו נ י ס

זה עתה כמה שבועות שאנחנו עומדים בסימן יצירת הקבוצה החדשה ואפשר להגיד שצעדיה הראשונים אמנם לא היו מלווים מהצלחה רבה, בכל אופן הם נעשו והביאו סוף סוף לידי תוצאות יותר ממשיות. הפצול שבו היינו נתונים, רחוק המקומות והטר סדור מרכזי לא אפשרו בזמן הראשון לתקן תכניות בקשר עם הקמת המחנה ושאלת המרכז היתה צלע המחלקת בין כפר חסידים לבין פלוגת המפרץ. בינתיים התברר שמתוך כניסתו של הארגון "מצפה" לכפר חסידים בתור גוף מלוכד הסיכויים לבטא את הקבוצה שם הלכו ופחתו ובה עבר המרכז לפלוגת המפרץ. בקשר עם בטול הצעת כפר חסידים נידון גם על אפשרות להעביר את החברים לשדה יעקב אשר היתה מוכנה לקלוט אותם בתנאים יותר טובים, אולם בהתחשבות עם כמה וכמה גורמים גם ההצעה הזאת לא יצאה לפועל, על אף שחברי כפר חסידים היו מאוד מעוניינים בזה. אחרי ביטול 2 ההצעות אשר הוצעו בקשר עם מקום המחנה, לא נשארה אלא הצעת המפרץ. ואנחנו עומדים כעת להנחיל את יסוד קבוצתנו במקום שלא היינו מקבלים אותו, לו היתה אפשרות בחירה בין טביבה חקלאית לבין מקום בקירבת העיר. כוונתנו בחפוש בסיס למחנה היתה תמיד למצוא מקום שבו נוכל במידה האפשרית להמשיך בעבודתנו החקלאית ומה שעוד יותר חשוב, להשאר בטביבה חקלאית. מה היו הסיבות שהניעו אותנו להתנגד להקמת מחנה בקרבת עיר? בדעתי כעת להעיר על כמה דברים ולהראות על הסכנות המרובות הצפויות לנו בהמצאנו כאן ונצטרך חזקים וחסונים בכדי לעמוד בפני ההשפעות הבלתי רצויות המטובות אותנו מה. בפעם הראשונה זכינו להפגש עם פועלים שכירים והפגשה הזאת אכזבה אותנו במדה לא קטנה ונתנה לנו הרבה לחשוב. עד עתה היתה לי - וכמדומני גם ליחר חברים - דעה במקצת אידיאליסטית אם אפשר להגיד כך על הפועל העברי שראינו בו - או יותר נכון רצינו לראות בו - בן אדם אחר, שונה ומובדל מהפועלים שאנחנו זוכרים אותם מערי אירומה, וגם הוא מודבק באותם הליקויים המצויים אצל הפועלים בכלל. ירידה מוסרית מצד אחד והוטר אמונה מצד שני נותנים לו את פרוצדור האמינות, ומורגש הבדל ניכר בין חברי הקבוצות ויחר הפועלים. עוד גורם חשוב הוא עצם צורת העבודה. רוב החברים סודרו בקמפ והם כולם סובלים שם יום יום מהעבודה החד-גונית העלולה להעביר את החבר לידי איבוד גישתו החיובית לעבודה ולידי טמטום מה ממש. מלבד זה גם משטר העבודה הוא דוקא לא עשוי בכדי לחייב מקומות עבודה ממין אלה. בזמן האחרון הצלחנו להכניס כמה חברים לחקלאים בקרית ביאליק אבל היות והעבודה היא רק יומית ולא בשביל זמן יותר ממושך מצאנו לנחוץ להכניס את רוב החברים לקמפ שנחשב למקום פחות או יותר קבוע.

עוד הרבה זמן לפני ששני הגרעינים נפגשו העירו משני הצדדים על הקשיים אשר יכולים להתחולל בזמן פגישת שני הגופים האלה, וצפו אלה שהתייחסו בפקפוק ובספק רב להרכב הזה. למעשה אנחנו רואים היום כי לא רק כל הנבואות התאמתו אלא הקשיים בהתחלה העמידו את כל הנבואות בצל ועלו על כל המשוער. חלוקי הדעות

או יותר נכון והתנגשויות הראשונות היו כמובן בשטח הדתי והן הולכות ומתפשטות גם על יתר השטחים, ואפשר לדבר כבר על תהום רובצת בין אנשי רודגס לבין אנשי שדה יעקב. מיד נשאל את השאלה: מי ומה אשם בפלוג הזה? על אף שאני חבר משדה יעקב חשבני לדון באובייקטיביות במורה על השאלה הזאת וכוונתי לברר את הגורמים שהביאו לידי המצב הזה. אין אני רוצה לעשות כאן כלל. אני מדבר רק מהתמונה הכללית שקבלתי. בלי ספק התנאים שבהם היינו נתונים במשך שנתיים עליה הנוער, החינוך, השפעת הסביבה והמסגרת החברתית בעיקר הם הם שהטביעו את חותמם על כל קבוצה ונתנו לה את אופיה המיוחד ולא רק החומר האנושי בלבד מכריע בעיצוב דמות הקבוצה.

במקרה שלנו נפגשנו כאן 2 קבוצות בעלות אופי שונה שחונכו בתנאים בסביבה שונה זו מזו והדבר הזה גרם לקשיים שלפניהם אנחנו עומדים היום. אני צריך להגיד שהאופי המשותף של חברי רודגס מתבטא כמעט אך ורק לשלילה. חוסר מסגרת חברתית חזקה, העדר עירות דתית והזנחת שטח הלימודים והשפה העברית כל אלו התופעות אשר היו מצויות בנוער רודגס מוצאות את המשכן במקומנו החדש. זלזול בתפילה, אי-התענינות בשעורים וחוסר גישה לשאלות חברתיות, כל זה תוצאה ישירה מהשפעת רודגס ורק על ידי מאמץ משותף נצליח להכניס את הדברים האלה למסלול הנכון. מה שנוגע לשטח הדתי, חושבני כי הזלזול שבו החברים מתיחסים לענייני דת נובע מתוך חוסר הכרה דתית והתעסקות במקור ואיך נפתור את השאלה הזאת בו בזמן שאין לנו כמעט אפשרות להקנות לחברים השקפה על זה. אינני רוצה להגיד בזה שחברי שדה יעקב שלמים וטהורים מהליקוים שיחסו לחברי רודגס. לא ולא! אולם ההבדל המכריע בין שני הגרעינים הוא התגובה בזמן שחבר אחד מעיר לשני על טעותו.

בינתיים, התפתח עניין הקמת המחנה עד לידי כך שבמשך הימים הבאים נוכל לגשת להבשמתו. לשם זה שכרו בית בקריה שמואל. חבר שימש ככת עזר הגיע כבר. מלבד השם, יתר התנאים הדרושים לזה עומדים להתמלא ולו היינו מלוכדים בפנים היחה אפשרות להצלחה. יתכן שתארחי את המצב הפנימי בצבעים קצת מדי שחורים ובפסימיות ידועה, אבל בקורת אף פעם לא מזיקה, ומלבד זה בשבילנו חשוב דוקא בהתחלה לא לקשקש ולהעלים עין משום דבר גם אם זה עלול לפגוע במישורו. יחד עם הנחת אבן הפינה לקבוצה, אנחנו גם מניחים יסוד למסורת הקבוצתית שלנו ומתוך זה אסור לנו לזלזל ולהזניח את העניין הקטן ביותר ועלינו להשגיח בקפדנות יתרה על הקנינים האהובים והיקרים לנו - אז נצליח!

יהושע ו.

\*

## מ ח נ ה ב מ פ ר ן ?

אחרי שנתברר שאין כעת סיכויים למחנה על יד מקום חקלאי הוחלט להקים את מחננו במפרץ. הקבוצה הדתית בא לידי ההחלטה הזאת בהתחשבות במצב הכלכלי השורר עתה בארץ ובאפשרויות המיוחדות (שוק עבודה, סדור יותר קל בעזרת קב"אמונים"), שקיימים בשבילנו במפרץ ועל אף שהעובדות האלה הן באמת מכריעות בשבילנו ישנם גם כמה דברים חשובים שמבהינתם היינו צריכים לשלול את הקמת המחנה במקום הזה.

בנקודות שאנו קבלנו את הכשרתנו נפגשנו עם אנשים שהיו קשורים באדמחם ובעבודתם שהיא נתנה להם ספוק רב, לכן גם אנחנו למדנו לגשת לעבודה לא כמו לעול שאנו נאלצים לקבל עלינו ופרקים אותו אם ישנה האפשרות לכך, אלא כמו לדבר טוב שמביא ברכה וטעם לחיים.

והנה כשנכנסו לעבודה במפרץ (על פי רוב עבודות צבאיות) נפגשנו עם אנשים מסוג אחר לגמרי, ראינו אנשים שהעבודה השחורה שהם עוסקים בה כלל וכלל לא מספקת אותם ושהם לא מרגישים שום אחרייות לעבודתם. מובן הדבר (מי שחושב אחרת אינו אלא טועה) שגם אנחנו לא מרגישים שום קשר לעבודות אלו ושנכנסנו מהר למסלול הזה של הפועלים הותיקים. קל לתאר שהדבר הזה משפיע בכל המובנים לדעה עלינו ושהוא מקלקל את גישתנו לעבודה ובודאי גם מעכב את ההפתחותנו הגופנית.

היינו רגילים שהאנשים שאנו עבדנו בחברתם היו אחראים לעבודתם ובעלי דאגה מוסרית וחרבותית מסויימת והנה נפגשנו כאן עם אנשים בעלי אופי חלש וכמעט בלי רגש של כבוד עצמי ולאומי. פגשנו הראשונה עם הפרולטריון העירוני אכזבה אותנו

במיצה רבה. ראיתי שטעות היתה בידי אם חשבתי עד עתה שהפועל היהודי הוא שונה מפועלי שאר אומות העולם, שהוא עומד בדריגה מוסרית יותר גבוהה מהפרולטריון העולמי. בימים הראשונים לא יכולתי למצוא תשובה לשאלה שעלתה בלבי: איך לזהות את החלוץ שעלה ארצה מתוך אידיאלים ומתוך שאיפה לבנין הארץ בכל התנאים עם הפועל העומד לפני; אבל עד מהרה מצאתי את הפתרון. בוכחתי לדעת שלא הדוע, המוצא קובע את צורת ואת דריגת בני האדם אלא שבין השאר המצב והחמרי משפיע כאן והשפעה רבה. העובדה שחגאי העבודה והמצב החמרי של הפועל בארץ הם ירודים מסבאות לי גם את ירידתו המוסרית של הפועל. (מובן שאין ללמוד מכאן את ההפך, שאנשים שהם נמצאים במצב חמרי טוב, הם גם בעלי אופי טוב ואנשים מוסריים). לעבוד בחברת האנשים האלה פירוש הדבר להיות נתון רב היום להשפעה רעה וברור שהדבר הזה עלול להזיק לחברינו.

את הרושם שהארצי עכשיו קבלתי בימים הראשונים. אבל אחרי זמן יותר ממושך מצאתי גם אנשים טובים ביניהם שרק המצב הכלכלי הרע הכריח אותם להשכר בחור פועלים. אבל ראשית איני יודע אם אפשר למנות אותם בין הפועלים ושנית מי יודע מה שיהיה אתנו בעוד שנה.

עובדה משמחת אחת יש לקבוע: שחברי קבוצים נבדלים בכל המובנים לטוב מהפועלים הבודדים והדבר הזה נותן לנו לקוות שגם אנו נצליח להתחזק מעמד.

צבי ר.

\*

#### הימים האחרונים בשדה יעקב ובסיעתנו לכפר חסידים (מתוך יומן)

יום שני, 3 למרץ. ידענו אמנם שלא ימצא עכשיו מקום למחננו, אבל היינו בטוחים שיצאו לסדורנו כעת באופן זמני והנה עברו כבר 3 ימים אחרי עזבנו את מסגרת עלית הנוער ועדיין איננו יודעים לאן ולכן, שלחנו חבר אחד לשיבת הקבוץ הדתי שידרוש סדור זמני בשבילנו, כי כבר אי אפשר היה להמשיך בצורה שבה הסתדרנו ב-3 ימים אלה. כעת אנו מחכים לשובו. מצב רוחנו הוא לא דוק מרומם. כי יודעים אנו שהפתרון שימצא לא יהיה לפי רצוננו.

יום שלישי, 4 במרץ. כולנו התאספנו בחדר האוכל, כדי לשמוע מפי חברנו שחזר היום את ההחלטות של הקבוץ הדתי. גדולה היתה אכזבתנו בשמענו שהצעתנו (רצינו להעביר את כל חברינו לרמת השומרון ולהשאר ביחד בשדה יעקב) לא נתקבלה והסדור שהקבוץ הדתי מצא הוא: 4 חברים לכפר חסידים, 4 בחורות לרודגס ו-4 לרמת השומרון ואת יתר החברים להשאיר בשדה יעקב עד שימצא סדור בשבילם. באין ברירה קבלנו את הסדורים האלה ואחר ש-4 חברים הסכימו מרצונם הסוב להכנס לכפר חסידים סודרו גם יתר הדברים מהר מאד ובה נסתימה האספה האחרונה, ל חברים בשדה יעקב.

יום רביעי, 5 במרץ. כל הלילה התכוננו הבחורות לנסוע וסוף סוף בצהריים היו מוכנות לעזוב את שדה יעקב. יציאתן היתה דומה באופן היצוני ליציאת מצרים, אבל לפי הרגשתי יותר נכון להשוותה לגלות בבל (גלות זמנית). רגשי שמחה וכאב עלו בלבינו כשראינו את הבחורות נוסעות מאתנו. שמחנו שסוף סוף גם נמצא סדור בשבילן כי הן סבלנו מאוד מהמצב בימים האחרונים אבל גם א כאבה לנו הפרידה כי לא ידענו מהי ובאיזה תנאים נוכל להפגש.

יום חמישי, 6 למרץ. אחרנו את האוטו שרצינו לנסוע אתו לכפר חסידים ולכן החלטנו לנסוע בעגלה. אחרי שנפרדנו מהמתישבים אנו עולים על העגלה ונוסעים... סביבנו שורר שקט ורק מזמן למזמן נשמעות קריאות העגלון המזרז את הפרדות. אני מתבונן בחברי. כולם שרויים במחשבות. אחרי מה הם מהרהרים כעת? בושאי על העתיד. על המכשולים שעומדים ויעמדו לפנינו. על דרכינו ועל מטרותנו... ואולי הם מסכימים להם את העבר, כי הלא רק ה" יודע עתידות. אולי הם מעלים על לבם את המאורעות שעברו עלינו למשך השנתיים אולי קשה להם לעזוב את המתישבים ואת המדריכים?

הילד של בעל הבית "שלי" עמד על יד הכביש ובשראה אותי רץ אלי כדי להפרד ממני. ה" יצליח את דרככם, היתה ברכתו, ופתאום (אם קול הילד השפיע כך או תוכן ברכתו,

אינני יודע. נפסקה הדממה, התעוררנו מלהרהר והתחלנו לשוחח ולשיר ובשירנו את "חמין מאמין" יצאנו את שדה יעקב.

עוד הפעם הסתכלנו אחדה, התבוננו על המושב שנעשה לנו במשך שנתיים לבית שני ושנעלם עכשיו לאט לאט מאופקנו...

במהירות התקרבונו לכפר הסידים, צעדנו הראשון לקראת ההגשמה. יודעים אנו שקשה וארוכה הדרך העומדת לפנינו, אבל אנו מוכנים לכל, כי גדולה היא המטרה.

יעקב ק. צבי ר.

## א נ ח נ ו

נעבור פעם מבלי להתעמק על העבר עלינו ונשתדל להסיק מזה מסקנות לפעולתנו העתידה. ידוע, שלרוב מרגישים בפחיתותו של דבר בהעדרו. נראה, שהכלל הזה התאמת אצל הרבה מאתנו ובכל אופן אצל יהודים. כוונתי איננה לספר רק בשבחנו כי אם גם להזהיר מסכנות המאיימות עלינו העוללות להולידנו בדרכים עקלקלות ובמלתי-רצויות.

מעטים החברים אשר לא קבלו לקח חי ורב ערך בעזבם את ההכשרה במסגרת עליה-הנוער. לא רק שכל אחד ואחד פתח את אפיו הקיים מכבר, כי אם גם ששטש קוים וחדל ממעשים אשר הקחיכותו מהטיפוס של אדם אשר השגתו היא מטרתו אל נשכח להזכיר את מה שנוסף לנו. כי זה מהווה חלק חשוב ועיקרי. ובכלל, הגיל שבו קבלנו את כל זה, הוא הגיל המכריע לפעמים לכל חיי האדם. מה הם הרגעים החשובים כל כך בחינוכנו, קצת קשה להגיד. אולי, יום יום מדי לכתבו אחרי המחרשה בחלם ארץ ארץ, גם מהשבתנו הלכה חחוק ובכלל זאת קרוב. רחוקה בחשבנו על הסביבה ועל החיים שבה ובוראם, וקרובה, בהרגשתנו את דביקות לבנו בו. ואולי בהיותנו יחד במדר-האוכל בזמן עונג שבת מוצלת, בזמן שעור, באוכל ובויכוח עם כמה חברים או בשעות הערב המאוחרות והשכם בבוקר בלמוד העצי, בעבודה בגן וביתר עבודות ציבוריות. הרבה נרשם בחוכנו מבלי לדעת, אבל עוד יותר קבלנו בהכרה שלמה וברצון חזק לשמור על זה כרכוש ראשון להבא ופתאום נחתם ונשלם החלק הזה המיוחד בחיינו והועמדנו בפני דבר חדש לנו. ביתר מרץ ובעודף כח התחלנו לצעוד על דרכנו החדשה. בגיגוד חזק ובולס לשנתיים שעברו היו השבועות המועטים והספורים בסביבה ובחיים החדשים. היחס השקרני השורר בין בני האדם בחיים אלה המבוסס על אנוכיות, ואנשים ריקים וירדדים הם המעירים את תשומת לבנו ומעוררים בתוכנו התנגדות, על ידם אנחנו נקראים למלחמת הגנה על הקדוש והיקר לנו. ועוד יותר, האם לא אורבת לנו סכנה גם מבפנים עם לא נקפיד על כל תג ואות שבמהיכתם אנחנו גוררים אחריהם עודאות אחרי אות הגורעים מן השלם? נקים גדר תיל אשר כל הקרב אליו לעברו, יוזק. עלינו להקדיש את כל מרצנו לא רק להגיע לחזק עצמי כי אם גם להגיע לדרגה של דע להשיב לאפיקורם. ובזה נשתמש נוסף להסברה בהתקפה נגדית הסותרת פיות משטינינו ומקטריגינו. יעזרנו ה', ונחיה ל"בן שחר" העולה על השמים מכוסים עבים כשהוא עצמו אור ושישלה קרני אורו גם לתועים בחושך.

מנחם ל.

✱

## ה ר ה ו ר י מ ע ל ה ק ב ו צ ה

עברו השנתיים, חלפו ימי הכשרתנו וכעת עלינו להגשים את מטרותנו שהתכווננו לה במשך השנתיים.

כשאני מעלה על לבי את ראשית ימי יצירת הגרעין, את התמונה שהיתה לי אז מהקבוצה ומשווה אותה עם השקפתי כעת, רואה אני הבדל יסודי ביניהם ומי יודע אם לא אהיה נאלץ בעוד שנה טוב פעם לקבוע דעה אחרת.

לא השתתפתי ביצירת הגרעין שלנו מתוך שיקול דעת והכרה ברורה, מתוך חיוב לצורת חיי הקבוצה, אלא מתוך שלילת המציאות הקיימת. הבנתי שהמציאות שמסובבת

אותי שחייתי עד עכשיו תפלים היו. שהמסטר שהייתי נתון בו רע היה ושחיים אלה לא כדאיים שיחיו אותם; ולכן כדי לא לבוא לשלילת החיים, נאחזתי בצורת הקבוצה שהיא ההפך של חיי בעבר. רק אחרי זמן מה ככלות ההתלהבות הראשונה, התחלתי לבאר לעצמי מהי בעצם הקבוצה ומה אני מקוה ממנה, ומכיון שלא היו לנו אנשים שהיה ביכולתם לספר לנו על המציאות בקבוצה ניסו כל אחד מאתנו לברר לעצמו ולבסס לו את הצטרפותו לקבוצה. לפי ראות עיניו, לפי הכרתו ולפי דמיונו.

דחיות, סוציאליזם ושיוון, אלה הן הסיסמאות שקבוצתנו דוגלת בהם ושאינן אפשרות לקיימן מחוץ למסגרת הזאת. ובאמת די גדולים האידיאלים האלה כדי להלהיב את בני האדם ושבגללם יבחרו בחיים הקבוציים. גם אני קבלתי אותם כבסוס רעיוני להצטרפותי לגרעין כמגמתי בקבוצה וזמן רב חלמתי לעתיד שיביא את הגשמתם, לחיים מלאי ספוק שכדאי לחיותם.

חלפו חדשים ובאותה המדה שהתקרבה זמן ההגשמה נשתנה גם מהלך מחשבותי. אם היו עד עכשיו כל הרהורי מחשבותי מכוונים לצורה שאני רוצה לחת לקבוצתי ומה שאני מקווה להשיג בעזרתה, שאלתי עכשיו את עצמי: איך אוכל להגשימם? מאין מאיזה מקור אשאף את הכח לקיימם? זמן רב נדמה היה לי שעצם הרעיון של צבור דתי, של סוציאליזם ושיוון, הם הם אשר נותנים לי את הכח להגשימם, שברצון החזק לשנות את מהלך החיים והספוק של עבודה גופנית ורוחנית, של יצירה עצמית אוכל להשכיה לי את העבר, להתגבר על המכשולים העומדים לי בדרך וליצור לי חיים לפי רצוני.

אמנם, מחר מאוד נוכחתי לדעת שאין אפשרות ליצור קבוצה טובה בלי חברה טובה. נתברר לי שחברה מגובשת יכולה להיות מעין בלתי פוסק של כחות ושבועותה נוכל לעבור על כל הקשיים ושרק בכוחה יהיה גם אחרי בטוס הקבוצה, אחרי הגשמת האידיאלים לעורר ולהפעיל את החברים. הקבוצה היא אינה הכלי שבתוכו אנחנו מגשימים את האידיאלים, אלא להיפך, הם הם המכשירים אשר בעזרתם אנו מייצרים את הקבוצה ואת חיי החברה.

אבל איך נצליח ליצור חברה טובה, ציבור שכל חבריו יהיו מוכנים לבטל את עצמם, להשכיח את עניניהם הפרטיים לטובת הכלל? לא בכח ולא בחיל, לא על ידי הכרח, לא על ידי משטר חזק, אלא להיפך, על ידי נתינת חפש ידוע והתחשבות בכל חבר וחבר, ועל ידי נכונות מצד הצבור לויתורים ולהבנת הפרט. על החברה לדאוג לפתוח האישי המקסימלי של הפרט וליצור תנאים (מוטריים, תרבותיים) המאפשרים לחבר להיות בן אדם טוב בכל המובנים. אז ורק אז כשהחבר ירגיש את עצמו טוב וימצא את מקומו וספוקו בקבוצה יהיה הבסיס להתהוות חברה טובה ומגובשת שהחבריה יתבישו בפני עצמם לעשות דבר רע.

צבי ר.

\*\*\*